

27227 - تاك يورمىدى دەپ ئويلاپ ئەزاندىن كېيىن ئۇسسۇزلۇق ئىچكەن كىشى توغرىسىدا

سۇئال

ئۇخلاپ قىلىپ ئەزاننى ئاڭلىماپتىمەن، سائەتنىڭ ئۇيغۇتۇش ۋاقتى خاتا بولۇپ قاپتۇ، مەن ئورنۇمدىن تۇرۇپ بىر ئىستاكان سۇ ئىچىشىمگە نامازغا تەكبىر ئېيتىلدى، بۇنداق ئەھۋالدا قانداق قېلىشىم كېرەك؟ بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

ئۆلىمالارنىڭ توغرا قارىشىدا، بىر كىشى تاك يورمىدى دەپ ئويلاپ بىر نەرسە يېگەن بولسا، ئاندىن تاكنىڭ يورغانلىقى ئاشكارا بولغان بولسا، ئۇ كىشىگە ھېچ نېمە بولمايدۇ، چۈنكى ئۇ كىشى ۋاقتىنى بىلمەسلىك بىلەن ئۆزۈرلۈك بولدى.

شەيخ ئىبنى ئۇسەيمىن رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "روزا تۇتقۇچى بىلمەسلىكتىن روزىنى بۇزىدىغان نەرسىلەردىن ئىستىمال قىلغان بولسا، ئۇ كىشىنىڭ روزىسى بۇزۇلمايدۇ، ئۇ كىشى ۋاقتىنى بىلمىگەن بولسۇن ياكى ھۆكۈمنى بىلمىگەن بولسۇن بۇنىڭ ھېچ پەرقى يوق، ۋاقتىنى بىلمىگەن كىشىنىڭ مىسالى: بىر كىشى كېچىنىڭ ئاخىرىدا ئورنىدىن تۇردى ۋە تاك يورمىدى دەپ ئويلاپ بىر نەرسە يىدى ۋە ئىچتى ۋە تاكنىڭ يورغانلىقى ئاشكارا بولدى، بۇ كىشىنىڭ تۇتقان روزىسى توغرا بولدى، چۈنكى ئۇ كىشى ۋاقتىنى بىلمىگەن.

ھۆكۈمنى بىلمىگەن كىشىنىڭ مىسالى: روزا تۇتۇپ ھىجامە قىلدۇرغان بولسا، ھىجامىنىڭ روزىنى بۇزىۋىتىدىغانلىقىنى بىلمىگەن بولسا، ئۇ كىشىنىڭ تۇتقان روزىسى توغرا بولدى، دەيمىز. بۇنىڭ دەلىلى ئاللاھ تائالانىڭ قۇرئان كەرىمدىكى بۇ ئايىتىدۇر: **رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا ۗ رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ۗ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا ۗ أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ** تەرجىمىسى: (ئۇلار) پەرۋەردىگارىمىز! ئەگەر بىز ئۇنۇتساق ياكى خاتالاشساق (بىز ئۇنۇتۇش ياكى سەۋەنلىكتىن ئەمرىڭنى تولۇق ئورۇنلىيالمىساق)، بىزنى جازاغا تارتىمىغىن. پەرۋەردىگارىمىز! بىزدىن ئىلگىرىكىلەرگە يۈكلىگىنىڭگە ئوخشاش بىزگە ئېغىر يۈك يۈكلىمىگىن (بىزنى قىيىن ئىشلارغا تەكلىپ قىلمىغىن)، پەرۋەردىگارىمىز! كۈچىمىز يەتمەيدىغان نەرسىنى بىزگە تارتىمىغىن، بىزنى كەچۈرگىن، بىزگە مەغپىرەت قىلغىن، بىزگە رەھىم قىلغىن، سەن بىزنىڭ ئىگىمىز سەن، كاپىر قەۋمگە قارشى بىزگە ياردەم بەرگىن، دەيدۇ. [سۈرە بەقەرە 286-ئايەت].

ھەدىستىن بولغان دەلىلى: ئىمام بۇخارى رىۋايەت قىلغان سەھىھ ھەدىستە، ئەسما بىنتى ئەبۇبەكرى رەزىيەللاھۇئەنھا مۇنداق

دەيدۇ: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ دەۋرىدە بىر قېتىمھاۋا تۇتۇق بولۇپ بىز ئىپتار قىلىپ بولغاندىن كىيىن ھاۋا ئېچىلىپ قۇياش ئاشكارا بولغان ئىدى، ئۇلار كۈن ئولتۇرۇپ بولدى دەپ ئويلاپ بىلمەسلىكتىن كۈندۈزدە ئىپتار قىلدى، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۇلارنى شۇ كۈنلۈك روزىنىڭ قازاسىنى تۇتۇشقا بۇيرۇمدى، ئەگەر قازاسىنى قىلىش پەرز بولغان بولسا ئېدى، ئەلۋەتتە ئۇلارنى شۇ كۈننىڭ روزىسىنىڭ قازاسىنى قىلىشقا بۇيرۇتتى، ئەگەر بۇيرىغان بولسا ئەلۋەتتە ئۇ خەۋەر بىزگە نەقل قىلىنغان بولاتتى. [پەتىۋالار توپلىمى 19-توم 38543-نومۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىغا مۇراجىئەت قىلىنسۇن].